

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid

datum 2 juli 2010

Betreffende wetsvoorstel:

31537 Voorstel van wet van de leden Koşer Kaya en Blok tot wijziging van de Pensioenwet met betrekking tot de medezeggenschap van pensioengerechtigden in pensioenfondsbesturen

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 1 juli 2010 aangenomen door de Tweede Kamer. GroenLinks, D66, PvdD, VVD, SGP en PVV stemden voor.

Aangenomen en overgenomen amendementen

Artikel I, onderdeel F, artikel 218, eerste lid

25 → 26 → 28 (Azmani / Van der Ham)

De indieners van het wetsvoorstel vinden een beroepsrecht voor een minderheid van een deelnemersraad ten opzichte van een rechterlijke instantie van groot belang. De indieners van dit amendement onderkennen dat. Het beroepsrecht is inderdaad belangrijk voor de bescherming van minderheden en daarmee een essentieel onderdeel van een democratisch stelsel. Er is door de indieners van het wetsvoorstel gekozen voor een relatief lage drempel van 10% van de deelnemersraad, omdat het ook kan gaan om een minderheid binnen een geleding. De indieners van dit amendement erkennen dat dit voor kan komen, maar vinden dat er sprake moet zijn van een aanzienlijke minderheid.

Om te voorkomen dat het beroepsrecht te pas en te onpas wordt gebruikt stellen de indieners van het amendement voor om de drempel vast te stellen op 30%. Daarmee

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → 20. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 2 juli 2010

blad 2

ontstaat naar de mening van de indieners van het amendement een beter werkbare situatie.

Aangenomen met algemene stemmen.

Verworpen amendementen

Diverse artikelen

18 → **22** (Omtzigt c.s.)

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft in zijn brief van 23 maart jl. gesteld dat de rapporten van de commissies Goudswaard en Frijns laten zien dat het governancemodel van pensioenfondsbesturen een integrale aanpassing nodig heeft op het punt van deskundigheid, toezicht en vertegenwoordiging. De indieners delen deze analyse en stellen daarom voor het voorliggende voorstel van wet te amenderen teneinde, vooruitlopend op de verdere uitwerking door de minister, de bestuursamenstelling en governance bij bedrijfstakpensioenfondsen aan te passen aan de door de minister genoemde uitgangspunten.

Uiteindelijk zullen de uitgangspunten leiden tot drie concrete bestuursmodellen: een paritair bestuursmodel, een bestuursmodel waarin het bestuur volledig wordt gevormd door externe deskundigen en een model waarin het bestuur en intern toezicht geïntegreerd zijn. Er spelen bij de laatste twee modellen nog vragen over de balans tussen intern toezicht, verantwoording en deskundigheid.

In een later stadium kunnen de andere twee modellen worden toegevoegd en ook de aanpassingen voor ondernemingspensioenfondsen. Vooralsnog wordt hier alleen het paritaire bestuursmodel uitgewerkt voor bedrijfstakpensioenfondsen.

Dit betekent dat er uiteindelijk meerdere governancemodellen komen waaruit ondernemings- en bedrijfstakpensioenfondsen kunnen kiezen. Deze keuze kan gemaakt worden bij de oprichting van een pensioenfonds, maar ook bij een later bestuursbesluit. Met deze modellen wordt tegemoet gekomen aan de conclusies uit het rapport Frijns: er komt meer deskundigheid, zowel in het bestuur als in raden van toezicht. Verder wordt daarmee recht gedaan aan een adequate vertegenwoordiging van alle betrokkenen door pensioengerechtigden de mogelijkheid tot bestuursparticipatie te geven en wordt er verantwoording afgelegd aan de deelnemers en pensioengerechtigden. En ten slotte wordt de stroomlijning gerealiseerd via integreren van verantwoordingsorgaan en deelnemersraad.

Hieronder volgt de uitwerking op hoofdlijnen die in het amendement is verwerkt. De bepalingen over ondernemingspensioenfondsen uit het initiatiefwetsvoorstel komen met dit amendement te vervallen met oog op de verdere uitwerking door de minister van de overige modellen.

Uitwerking paritair bestuursmodel bij bedrijfstakpensioenfondsen

Adequate vertegenwoordiging:

Er komt een wettelijk keuzerecht waarmee pensioengerechtigden één zetel in het bestuur kunnen krijgen. Het bestuur kan overigens te allen tijde besluiten om pensioengerechtigden meer zetels te geven. Hiermee wordt een principiële stap gezet naar medezeggenschap voor pensioengerechtigden in het bestuur, zonder dat het beginsel van

datum 2 juli 2010

blad 3

pariteit wordt doorbroken. Daarmee is sprake van adequate vertegenwoordiging, zonder dat het risico dat botsende belangen de bestuursbesluitvorming blokkeren wezenlijk wordt vergroot. Door de stroomlijning (zie hierna) wordt tegelijkertijd ook de positie van deelnemers en pensioengerechtigden via de deelnemersraad versterkt.

Indien het bestuur besluit om ten minste één zetel toe te kennen aan de pensioengerechtigden (of dit al heeft gedaan), waarbij de zetel voor pensioengerechtigden wordt aangemerkt als een werknemerszetel, wordt er geen raadpleging onder de pensioengerechtigden gehouden. Als het bestuur besluit tot een raadpleging moet het bestuur schriftelijk alle pensioengerechtigden raadplegen met de vraag of zij zeggenschap in het bestuur wensen. Ten minste 10% van de pensioengerechtigden moet zijn voorkeur kenbaar maken. Het bestuur volgt de voorkeur van de meerderheid.

Er wordt naar gestreefd dat de leden van de deelnemersraad een evenwichtige afspiegeling vormen van het deelnemersbestand van het pensioenfonds (met name naar geslacht en leeftijd). Het bestuur rapporteert in het jaarverslag van het fonds over de samenstelling naar leeftijd en geslacht van het bestuur en de leden van de deelnemersraad.

Versterking deskundigheid:

Om het intern toezicht te versterken wordt ten eerste een permanente raad van toezicht ingesteld. Een raad van toezicht kan een belangrijke bijdrage leveren aan de problematiek die in het rapport Frijns is gesignaleerd (o.a. risicobeheer). De raad ziet ten minste toe op de evenwichtige belangenbehartiging, op een goed verloop van bestuursprocessen, deskundig risicobeheer en kan het bestuur in haar geheel of een individueel bestuurslid bij disfunctioneren wegsturen. De raad van toezicht moet haar bevindingen kenbaar maken aan het bestuur en de deelnemersraad. Verder zal de raad van toezicht uit ten minste drie onafhankelijke deskundigen bestaan. Door het instellen van een raad van toezicht wordt de positie van alle belanghebbenden versterkt. Zij ziet immers op een evenwichtige belangenbehartiging door het bestuur van de bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden, de pensioengerechtigden en de werkgever. De benoemingswijze en de taken en bevoegdheden van deze raad worden uitgewerkt bij algemene maatregel van bestuur.

Ten tweede wordt de onduidelijkheid ten aanzien van het punt wie nu als vertegenwoordiger kan worden aangemerkt weggenomen. Ook externe deskundigen kunnen vertegenwoordigers van sociale partners en pensioengerechtigden zijn. Deze externen zitten dan als vertegenwoordiger van een van de geledingen in het bestuur. De pariteit blijft in deze gehandhaafd. Voor het overige gelden de voorgestelde aanpassingen.

Terugzendrecht deelnemersraad:

De deelnemersraad krijgt op een aantal punten een terugzendrecht indien het bestuur het advies van de deelnemersraad niet overneemt. Dit terugzendrecht is alleen van toepassing op de adviesaanvraag van artikel 111 lid 2 sub f, g en i (overdracht en overgang verplichtingen, liquidatie pensioenfonds en terugstorten van premie en geven van premiekorting) en heeft dus alleen betrekking op adviesaanvragen die direct van invloed zijn op de deelnemer of die voor de toekomst van het fonds van groot belang zijn. Hoewel een terugzendrecht vertragende werking heeft is dit in het belang van een adequate adviesprocedure gerechtvaardigd. Het terugzendrecht laat onverlet dat de deelnemersraad in beroep kan gaan bij de ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam.

datum 2 juli 2010

blad 4

Stroomlijning:

De taken van het verantwoordingsorgaan worden overgedragen aan de deelnemersraad. Dit heeft tot gevolg dat de deelnemersraad bij bedrijfstakpensioenfondsen wordt beschouwd als een verantwoordingsorgaan (conform artikel 33 Pensioenwet). Het beroepsrecht voor een minderheid van de deelnemersraad (zoals in het initiatiefwetsvoorstel is opgenomen) wordt geschrapt daar dit een belemmering kan vormen voor een slagvaardig bestuur. Daarnaast is dit beroepsrecht overbodig vanwege de versterkte rol van de deelnemersraad t.a.v. de verantwoording en vanwege de raad van toezicht. De werkgever heeft geen zitting in de deelnemersraad aangezien hij al een plek heeft in het bestuur en de (mede)zeggenschap op die wijze al is geborgd. De onafhankelijke raad van toezicht ziet ook op de belangen van de werkgevers. Tweede Kamer, vergaderjaar 2009–2010, 31 537, nr. 22 6

Indien dit amendement wordt aangenomen wordt in het opschrift «in pensioenfondsbesturen» vervangen door: in het bestuur van bedrijfstakpensioenfondsen.
Verworpen. Voor: PvdA, ChristenUnie, SGP en CDA.

Artikel I onderdelen A en C

9 (Ulenbelt)

De zeggenschap van werkgevers, werknemers en gepensioneerden in pensioenfondsbesturen moet gelijkwaardig zijn. Door deze vertegenwoordigers een gelijk aantal zetels toe te kennen wordt dit bereikt. Dit amendement strekt ertoe dat indien op grond van artikel 100 de pensioengerechtigden in een pensioenfondsbestuur zijn vertegenwoordigd, de werknemers, werkgevers en pensioengerechtigden ieder altijd 1/3 deel van de zetels in het bestuur bezetten.

Daartoe zijn het eerste en derde lid van artikel 99 aangepast. Nu er in het amendement wordt uitgegaan van een vaste verdeling in het bestuur, kan artikel 101, eerste lid, vervallen, welk artikellid de onderlinge verdeling tussen werknemers en pensioengerechtigden regelt.

Verworpen. Voor: SP.

Moties

19 (Omtzigt c.s.) over modernisering van de governance van pensioenfondsen

Aangenomen. Voor: PvdA, GroenLinks, D66, PvdD, VVD, ChristenUnie, SGP, CDA en PVV.

10 (Omtzigt c.s.) over verankering van medezeggenschap van alle betrokkenen

Aangenomen met algemene stemmen (op 8 september 2009)